

Jakob Maksimilijan,

po Božjem usmiljenju knez in škof Lavantinski, prisednik pristola
Njih Svetosti, rimskega Papeža, dohtar bogoslovja

i. t. d. i. t. d.

vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda.

Preljubi v Kristusu!

Moj letošnji pastirski list za bližnji post je pisan na den, ko cerkev spomin svetega mučenika obhaja, kateri v njeni zgodovini na posebno vzvišenem mestu stoji zavoljo starodavnosti, v kateri je živel, pa tudi zavolj osebne častitljivosti, ki ga je kinčala. In te mučenik je sv. Ignacij. — Kdo je bil te svetnik?

Sv. Ignacij je bil učenec sv. apostola Joaneza, in škof v Antiohiji, glavnem mestu Sirije. Blizo štirideset let je opravljal škofovsko službo, dokler se ni dopolnila njegova želja, namreč, da bi Kristusu in njegovi veri ne dal le spričevanja s svojim življenjem in djanjem, ampak tudi s svojo smrtjo. Cesar Trajan sam ga je v Antiohiji obsodil, da naj bo vklenjen v Rim peljan, in tamkaj v amfiteatru — sedanjem koliseji — (to je, v največem rimskem javnem gledališči) vržen v žrtvo divjim zverém. In zgodilo se je takó. 20. decembra leta 107 je sv. Ignacij v amfiteatru krvavo smrt dostal, ko so mu ostri zobovi divjih levov kosti zdrobili. Najzlahtnejši ostanki, ki jih cerkev od njega posede, so njegovi sedmeri listi.

Kakó silno je serce sv. Ignacija po mučeništvu hrepenelo, se posebno lepo razodeva v njegovem listu do Rimljanov. Pisal jim je te list iz Smirne, ko je bil že na poti v Rim, ter ga izročil nekterim, ki so še pred njim v Rim hiteli. Sv. Ignacij je namreč zvedel, da so sklenili kristjani si prizadevati, naj bi mu bila kazen prizanešana; zato jim je pisal med drugim to-le: „Prosim vas, ne imejte nevgodnega usmiljenja z menoj. Pustite me, da hrana divjih zveri postanem, po katerih mi bo dano najti Boga. Božje zerno sem; zobje divjih zveri naj me zmelejo, da čisti kruh Božji postanem.“ Zares tak mož je bil vreden, da so mu že njegovi vrstniki priimek „teoforos“ dali, to je: mož, ki „nosi Boga“ v sreú.

Preljubi v Gospodu! morebiti si mislite, kakó to, da ravno tega svetnika v svojem pastirskem listu povzdigujem? Odgovarjam: Zató, ker hočem moža iz najstarodavnejše dobe krščanstva postaviti v zgled zvestobe in stanovitnosti v veri in v ljubezni; kajti njegov zgled nas more toliko bolj osrčevati in k posnemanju spodbujati, ker je on apostole še videl, ter sedel pri podnožji učenca, kterega je Gospod najbolj ljubil, namreč sv. apostola Joaneza; kajti bil je njegov učenec.

Na sv. Ignacija kazajé, Vam zamorem toraj, Predragi v Gospodu! zaklicati: Glejte tukaj moža, ki ni v veri nikdar omahoval, ki se v njej ni nikdar motiti dal! Presodite bolj natanjšno, ktera vera je to bila, od ktere ga ni nijena stvar odločiti zamogla, tudi ne najstrašnejša smrt, ki mu je že

pred očmi stala? On nam zamore gotovo najbolj zanesljivo pričati, kaj so kristjani v najstarodavnejši dobi, ob dnevih apostolov, za čisti nauk Kristusov obrajtali, in prav zato po njem živeli! Kajti kdo bi zamogel to bolje vedeti, kakor mož, ki je bil učenec apostolov? Dobro: sodimo tedaj, preljubljeni v Gospodu! in vsak, ki zdravo pamet ima, bo moral spoznati: tista vera, ktera je sv. Ignacija že na tem sveti toliko osrečevala, da je za-njo veselo šel v krvavo smrt, in ona vera, ktero mi, katoliški kristjani, še den denešnji spoznavamo, je ena in ista vera.

In ako še nadalje nepristransko preiskujemo in vprašamo: Ktera cerkev je to bila, za ktero je učenec apostolov, sv. Ignacij, takó navdušen bil, da se mu za-njo nijena žrtva pretežka ni zdela? Ktera cerkev je to bila, od ktere učenec apostolov takó določno trdi, da je od Kristusa vstanovljena? Toliko je menda vsaj gotovo, da je bila kakih 50, 60 ali 70 let po Kristusovi smrti cerkev še ista in nepokvarjena, kakor jo je Gospod sam vstanovil in vredil!

Ako takó preiskujemo in poprašujemo in se iz listov samih, ktero je sv. Ignacij pisal, prepričamo, da je imela cerkev takrat isto vstanovo in isto bistveno vravnavo, kakor jo naša katoliška cerkev še den denešnji razodeva; je to gotovo, nad vse drugo, pripravno, nas potrditi v naši katoliški veri in v zvesti vdanosti do naše matere, sv. katoliške cerkve. In zares; bolj kakor vse drugo nas zamorejo taka premišljevanja obvarovati, da se preslepiti ne damo onim, ki trdijo, da je bilo prvotno krščanstvo in prvotna cerkev vse kaj drugega, kakor je naša katoliška cerkev. So namreč taki, ki bi nas radi preslepili, rekoč: To kar je Kristus učil in ustanovil, se je zgubilo, in se more zdaj vnovič še le poiskati in sestaviti. O da bi vsak, ki takó govori, pomislil, da s tem besede Gospoda samega na laž stavi, kakor da bi Zveličar ne bil zamogel svoje obljube dopolniti: „Jaz sem z vami do konca svetá:“ — „nebo in zemlja bota prešla, pa moje besede ne bodo prešle.“ (Mat. 18, 20. — 24. 35.) Nikakor, ljubi moji! kar je Gospod obljubil, je tudi dopolnil. Njegova cerkev stoji že blizo dve tisoč let; pa prav zatô, ker stoji pod njegovim neposrednim varuštvom, v vsem tem času — da se njegovih lastnih besed (Mat. 5, 15.) poslužim — luč njegove resnice še nikdar ni bila pod mernikom skrita, takó da bi človeške roke treba bilo, jo zopet na svečnik postaviti. Nasproti pač so ljudje že mnogokrat skušali in škušajo, to luč otemniti. Akoravno je namreč luč le ena, jo gleda vendar ta skozi takó, drugi skoz drugače barvana očala, vsak pa hoče, da bi luč v njegovi barvi svetila. Naš Zveličar je za to skrbel, da njegova luč v naši od njega vstanovljeni cerkvi, čisto in neotemnjeno sveti, tako kakor jo je sam prižgal od začetka. Tega priče so nam cerkveni očaki, cerkveni učeniki in tudi cerkveni pisatelji začeniši od najstarodavnejše krščanske dobe. Ena zmed naj starodavnejših prič je pa ravno sv. Ignacij.

Kar je ta sv. mož, — kakor smo slišali, že pred blezo osemnajststo letmi — od posamesnih resnic naše sv. vere, od bistvene ustave cerkve Kristusove i. t. d. pisal, se zliga popolnoma s tem, kar naša katoliška cerkev še den denešnji uči. Takó, da le kaj malega v misel vzamem: od Božje in človeške nature Jezusa Kristusa, Sina Božjega, od skrivnosti presvete Trojice, od resnične pričujočnosti Jezusa Kristusa v presvetem Rešnjem telesu. „Mi poznamo, — takó piše (v listu do Smirncanov) — da je sv. Rešnje telo meso Gospoda našega Jezusa Kristusa, isto meso, ki je za naše grehe trpelo.“ — Z ozirom na sv. Pavla, kateri v svojem listu do Efežanov (5, 32.) zakon „velik zakrament v Kristusu in v cerkvi“ imenuje, piše tudi sv. Ignacij v listu do sv. Polikarpa, Smirnskega škofa, od zakona takó, da mora vsak spoznati, da njemu krščanski zakon ni veljal za zgol posvetno pogodbo, ampak za zavezo, ktera ima lastnost sv. zakramenta. Zato tudi tirja, da naj se zakon ne sklene brez vedenja in potrjenja cerkvene oblasti,

In kaj spada po sv. Ignaciji k bistveni ustavi cerkve? Z drugimi besedami: Kakó je po prepričanji sv. Ignacija Kristus sam svojo cerkev vredil, in hotel, da se, kakor nad njegovimi nauki, takó tudi nad njegovimi naredbami nikdar in nikoli kaj spremeniti ne sme? Je ista ustava, kakor jo ima še den denes naša katoliška cerkev, — s trojno stopnjo cerkvene oblasti, na kateri stojé škofje, mešniki in diakoni.

Tudi pozna sv. Ignacij le eno, neločljivo cerkev. Zato svari v listu na Filadelfčane: „Ne dajte se motiti, bratje! Ako se kdo s kom pajdaši, kateri cerkev zaničuje, ne bo posedel kraljestva Božjega.“

To edinost je Kristus sam prav živo izrazil v prvaštvu, to je v prvi in najvišji oblasti sv. Petra, čigar naslednik — po prepričanji sv. Ignacija — je rimski škof. Zato imenuje v listu (do Rimljanov) rimsko cerkev „prednico zaveze kristijanov v ljubezni.“ Tedaj vidimo, da nam sv. Ignacij celó za to priča, da je ob njegovem času rimsko-katoliška cerkev veljala za pravo cerkev Kristusovo.

In tej cerkvi je ohranil zvestobo in ljubezen do smrti.

O storite ravno to tudi vi, preljubi v Kristusu: Pomislite večkrat; Mi imamo takó stare častitljive može iz najstarodavnejše krščanske dobe za tovarše naše vere! Mi smo zares stari katoličani!

Osrčujmo in spodbujajmo se večkrat nad takimi zgledi!

Kakor sv. Ignacij do Efezanov piše: „Vera nam bodi kašipot; ljubezen pa steza, ki nas kvišku pelje k Bogu.“

Vera sama za sebe sicer še ni steza; vendar pa brez vere nihče prave steze ne najde; steza nam je djanska ljubezen, ki se v dopolnjevanji Božjih zapovedi izkazuje.

Kdor po tej stezi hodi, in na zvezdo sv. vere gleda, pride — takó uči sv. Ignacij — gori k Bogu.

To pa je isto, kar je Gospod sam izgovoril rekoč: „Jaz sem luč sveta. Kdor za menoj hodi, ne hodi v temi; ampak bo imel luč življenja.“ (Joan. 8, 12.):

Milost Gospoda našega Jezusa Kristusa bodi z Vami vsemi! Amen.

Postno naročilo za leto 1878.

Z dovoljenjem sv. Očeta Vam podelim za tekoče leto iste polajšave postne zapovedi, ktere so se Vam lansko leto oznanile; namreč:

I. Pri jedi si pritrpati in se le enkrat na den do sitega najesti, je zapovedano:

1. Vse dni štiridesetdanskega posta (korizme) razun nedelj.
2. Vsako kvaterno sredo, petek in soboto.
3. V adventu vsako sredo, in petek (namesti postov, ktere so imeli svoje dni pred prazniki sv. apostolov).
4. O biljah ali dnevih: pred binškoštni (Duhovem 8. junija); pred praznikom sv. apostolov Petra in Pavla (28. junija); pred praznikom vnebovzetja Matere Božje (velika Gospojnica, 14. avgusta); pred praznikom vseh svetih (31. oktobra); pred praznikom čistega spočetja Marije Device (7. decembra) in pred Božičem (24. decembra).

II. Mesene jedi so prepovedane:

1. Vsak petek celega leta.
2. Vsako kvaterno sredo, (petek) in soboto.
3. Na pepelnico in tri poslednje dni velikega tjedna.
4. Ob zgoraj imenovanih biljah: pred binškoštni (Duhovem), Petrovem, veliko Gospojnico, vsemi svetmi, čistim spočetjem Marijinem, in pred Božičem.

III. Gledé polajšave velja to-le:

1. Za celo škofijo. Kadarkoli pride zapovedani praznik na tak den, ko je meso jesti prepovedano, (n. pr. petek), se sme na tak praznik meso vživati, brez da bi dolžnost bila, se zavolj tega prejšnji den mesa zdržati.

2. Za posamesne kraje. Kjerkoli se bo ob petkih ali drugih takih dneh, ko je meso jesti prepovedano, sejem obhajal, kjer se veliko ljudstva zbere, tam se sme na sejmovi den meso zavživati.

3. Za posamesne osebe.

a) Vse dni med letom, razun pepelnice, treh zadnjih dni velikega tjedna in dveh bilj, pred binkoštni namreč in Božičem, smejo mesene jedi zavživati:

Delalci v rudokopih in fabrikah.

Popotniki, ki v gostilnicah in krčmah jedó.

Tudi drugi (tedaj ne samo popotniki), kateri n. pr. v mestih, trgih itd. navadno v gostilnico na hrano hodijo.

b) Vse dni med letom, razun edinega velikega petka, smejo mesene jedi zavživati:

Konduktterji na železnicah.

Vsi, ki z železnico potujejo, in so prisiljeni na železniških postajah v ondotnih gostilnicah si hrane vzeti.

Boleniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravilstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ne velja pa ta polajšava za tiste, ki le kar za kratek čas v toplice, na slatino itd. hodijo.

c) Vse dni med letom, brez vse izjeme, smejo mesene jedi zavživati:

Taki ubogi, kateri si zavoljo presilnega uboštva v jedeh zbirati ne morejo, ter so prisiljeni jesti, karkoli se jim dá (tedaj le takrat, kadar postnih jedi za vbogajme ne dobijo). Sploh vse one osebe, ktere in kakor dolgo pri takih ljudeh za hlapce, deklet itd. služijo, ali iz drugih vzrokov pri njih stanovati morajo, kjer se nikoli postne jedi na mizo ne postavijo. Vendar naj se, ako je kolikaj mogoče, vsaj na veliki petek mesenih jedi zdržijo.

4. Za vse postne dni med letom in štiridesetdenni postni čas tudi ob nedeljah je pa naravnost prepovedano, pri enem in istem obedu mesene jedi in ribe zavživati. Vzrok te prepovedi je v tem, da kdor ribe jé, s tem očitno kaže, da mu postne jedi ne škodujejo, da tedaj polajšave ne potrebuje.

5. Vsi, kateri o spregledanih postnih dneh mesó vživajo, so dolžni, vsak tak den, tedaj tudi ob sobotah med letom, pobožno in v duhu pokore moliti tri očenaše in češčenamarije in apostoljsko vero v čast britkega trpljenja Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Pri kateri hiši je več ljudi pri mizi, naj se ta molitev na glas in vzajemno opravi.

Sploh pa opominam v Gospodu vse tiste, ki se bodo postne polajšave posluževali, da bi o postnih dneh toliko obilnejše dobra dela krščanskega usmiljenja opravljali, in ostanke svoje mize, ali to, kar sami sebi pritrğajo, radodarno ubogim podelili.

6. Bolnikom za nekoliko časa še večjo postno polajšavo podeliti, so dušni pastirji in spovedniki pooblašeni. Kdor hoče pa stalno, to je, za zmirom od postne zapovedi oproščen biti, se more v posebni prošnji na mene obrniti, in tehtne vzroke svoje prošnje navesti.

7. Namesti masla se sme rabiti mesena začimba (špeh) ob vseh navadnih petkih med letom, to je, izvzeti so le kvaterni petki in veliki petek.

V Mariboru na god sv. Ignacija škofa in mučenika, dne 1. februarja 1878.

JAKOB MAKSIMILIJAN,

knez in škof.

Opomba. Te pastirki list s postnim naročilom vred naj se v vsaki farni cerkvi na pustno nedeljo (kvinkvašesima) vernemu ljudstvu z prižnice bere. Med letom pa naj se še vsak post posebej prejšnjo nedeljo oznani.